

Sygn. akt IV U 864/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 12 lutego 2016r.

Sąd Okręgowy w Siedlcach IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący	SSO Elżbieta Wojtczuk
Protokolant	st. sekr. sądowy Anna Wąsak

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 12 lutego 2016r. w S.

odwołania J. W.

od decyzji Prezesa Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego

z dnia 25 maja 2015 r. Nr (...)

w sprawie J. W.

przeciwko Prezesowi Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego

o prawo do emerytury rolniczej

oddala odwołanie.

Sygn. akt IV U 864/15

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 25 maja 2015r. znak (...) Prezes Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego, działając na podstawie art.19 ust.1 i 1b oraz art. 20 ust. 1 i 2 ustawy z 20 grudnia 1990r. o ubezpieczeniu społecznym rolników (Dz. U. z 2015r. poz. 704) odmówił J. W. prawa do emerytury rolniczej wskazując, że ubezpieczony po wyłączeniu okresów zaliczonych do ustalenia uprawnień do emerytury w ZUS nie udowodnił wymaganego okresu podlegania ubezpieczeniu emerytalno-rentowemu w wymiarze co najmniej 25 lat, a jedynie 18 dni (od 1.01.2015r. do 18.01.2015r.).

Odwołanie od w/w decyzji złożył ubezpieczony J. W., zaskarżając ją w całości i wnosząc o uchylenie decyzji nr (...) i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania. Zaskarżonej decyzji zarzucono naruszenie art. 33 ust. 2 ustawy z 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników poprzez zaniechanie umożliwienia J. W. dokonania wyboru rodzaju otrzymywanego świadczenia emerytalnego w sytuacji, gdy w razie zbiegu prawa do emerytury lub renty przysługującej uprawnionemu na podstawie ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników z prawem do emerytury lub renty z innego ubezpieczenia społecznego, uprawnionemu wypłaca się jedno wybrane przez niego świadczenie; naruszenie przepisów postępowania administracyjnego (art. 8 kpa, art. 12 kpa, art. 7 kpa, art. 77 kpa, art. 107 kpa); naruszenie art. 19 ust. 1 i 1b pkt 1 oraz art. 20 ust. 1 i 2 ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników poprzez jego niewłaściwe zastosowanie i odmowę przyznania uprawnień do świadczenia z ubezpieczenia społecznego rolników, w

sytuacji gdy spełnione zostały wszystkie przesłanki uzyskania takiego uprawnienia przez J. W. (odwołanie, k. 1-5 akt sprawy).

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie, powołując się na przepisy prawa i argumentację zawartą w zaskarżonej decyzji (odpowieź organu rentowego na odwołanie, k. 7-8 akt sprawy).

Sąd Okręgowy ustalił, co następuje:

J. W. w dniu 12 kwietnia 2012r. ukończył 65 lat. W dniu 26 marca 2015r. ubezpieczony wystąpił do Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego z wnioskiem o ustalenie prawa do emerytury rolniczej (wniosek k.1 akt organu rentowego). W załączonym do wniosku kwestionariuszu dotyczącym okresów podlegania ubezpieczeniu społecznemu rolników wskazała, że wnosi o zaliczenie okresów: od 01.07.1977r. do 18.02.2005r. - praca we własnym gospodarstwie rolnym, od 18.02.2005r. do 18.01.2015r. jako okres podlegania ubezpieczeniu w funduszu emerytalnym z uwagi na pobieranie renty strukturalnej, od 1.11.1970r. do 30.10.1971r. jako okres zatrudnienia w Gospodarstwie (...), od 1.07.1972r. do 31.03.1974r. jako okres zatrudnienia w (...), od 14.10.1993r. do 20.10.1997r. -Kancelaria Sejmu, jak również okres od 6.03.2015r. do nadal jako okres pobierania emerytury z ZUS-u (k.2 akt emerytalnych KRUS). Nadto ubezpieczony wniósł o wyliczenie wysokości emerytury rolniczej i podjęcie wypłaty korzystniejszego świadczenia, co argumentował tym, że decyzją z dnia 6.03.2015r. zostało mu ustalone prawo do emerytury pracowniczej w ZUS, jednak z uwagi na okoliczność, że przyznane świadczenie jest niskie, wniósł o wydanie decyzji odnośnie emerytury rolniczej (k. 10 akt emerytalnych KRUS). Ubezpieczony do wniosku o emeryturę rolniczą dołączył kopię decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S. z dnia 6 marca 2015r. ustalającej wnioskodawcy prawo do emerytury pracowniczej (k. 11 akt emerytalnych KRUS). Pismem z dnia 10 kwietnia 2015 r. KRUS P. Terenowa w S. zwróciła się do ZUS-u o udzielenie informacji czy ubezpieczony ma ustalone prawo do emerytury pracowniczej na podstawie przepisów obowiązujących przed dniem 1.01.2009r. oraz jakie okresy pracy i ubezpieczenia w rolnictwie i poza rolnictwem zostały zaliczone do ustalenia prawa do świadczenia pracowniczego (k.33 akt emerytalnych KRUS). Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S. powiadomił KRUS, iż do prawa do emerytury zostały zaliczone ubezpieczonemu J. W. następujące okresy pracy oraz ubezpieczenia w gospodarstwie rolnym: od 1.10.1965r. do 30.09.1970r. – studia wyższe; od 1.11.1970r. do 30.10.1971r., od 1.07.1972r. do 31.03.1974r. i od 14.10.1993r. do 20.10.1997r. – okresy zatrudnienia poza rolnictwem; od 1.07.1977r. do 13.10.1993r. i od 21.10.1997r. do 31.12.2014r. – okresy podlegania ubezpieczeniu społecznemu rolników (pismo k.35 akt emerytalnych KRUS). Zaskarżoną decyzją z dnia 25.05.2015r. Prezes Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego odmówił ubezpieczonemu prawa do emerytury rolniczej, wskazując, że do okresów ubezpieczenia nie zalicza się okresów ubezpieczenia, jeżeli zostały zaliczone do okresów, od których zależy prawo do emerytury lub renty na podstawie odrębnych przepisów. Tym samym do prawa do emerytury rolniczej zaliczono jedynie okres podlegania ubezpieczeniu społecznemu rolników nie uwzględniony do prawa do emerytury pracowniczej, tj. od 1.01.2015r. do 18.01.2015r., wynoszący 18 dni (decyzja z 25.05.2015r., k. 36 akt emerytalnych KRUS).

J. W. w dniu 30 stycznia 2015r. wystąpił do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S. o ustalenie prawa do emerytury, wnosząc o zaliczenie do okresów składkowych i nieskładkowych następujących okresów: od 1.10.1965r. do 15.06.1970r. – studia wyższe; od 16.06.1970r. do 31.10.1970r. – okres pracy w gospodarstwie rolnym rodziców; od 1.11.1970r. do 30.10.1971r. – okres pracy w Państwowym Gospodarstwie Rolnym w K.; od 1.11.1971r. do 1.07.1972r. – okres zatrudnienia w Wojewódzkiej (...); od 1.07.1972r. do 31.03.1974r. – okres zatrudnienia w Wojewódzkim Ośrodku (...); od 31.03.1974r. do 13.10.1993r. – okres prowadzenia własnego gospodarstwa rolnego; od 14.10.1993r. do 20.10.1997r. – poseł na Sejm; od 21.10.1997r. do nadal – okres prowadzenia własnego gospodarstwa rolnego (wniosek i informacja dotycząca okresów składkowych i nieskładkowych - akta emerytalne ZUS). Pismem z dnia 5.02.2015r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S. wystąpił do Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego o wskazanie, czy wnioskodawca ma ustalone prawo do świadczenia rolnego i w odpowiedzi uzyskał informację, że J. W. nie ma ustalonego prawa do żadnego świadczenia emerytalno-rentowego rolników (pismo z 5.02.2015r. i odpowiedź z 25.02.2015r. – k. 20-21 akt emerytalnych ZUS). Zakład Ubezpieczeń Społecznych do ustalenia prawa do emerytury przyjął okresy zatrudnienia ubezpieczonego oraz okresy podlegania ubezpieczeniu społecznemu rolników od 1.07.1977r. do 13.10.1993r., od 21.10.1997r. do 30.09.2009r. i od 1.10.2009r. do 31.12.2014r. (karta

przebiegu zatrudnienia k. 22 akt emerytalnych ZUS). Decyzją z dnia 6 marca 2015r. nr (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S., na podstawie przepisów ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, przyznał J. W. emeryturę od dnia 1.01.2015r., tj. od miesiąca, w którym zgłoszono wniosek. Do ustalenia wysokości emerytury Zakład uwzględnił okresy składkowe w wymiarze 6 lat, 9 miesięcy i 8 dni, okresy nieskładkowe ograniczone do 1/3 składkowych w wymiarze 2 lata, 3 miesiące i 3 dni, jak również uzupełniająco okres ubezpieczenia społecznego rolników wynoszący 33 lata, 5 miesięcy i 24 dni (decyzja z 6.03.2015r., k. 23-24 akt emerytalnych ZUS). Ubezpieczony nie wniósł odwołania od w/w decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych.

Powyższy stan faktyczny został ustalony na podstawie całokształtu materiału dowodowego zgromadzonego w sprawie i jest bezsporny.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie J. W. nie jest zasadne i podlega oddaleniu.

Zgodnie z art.19 ust.1 i ust. 1b pkt 1 ustawy z 20 grudnia 1990r. o ubezpieczeniu społecznym rolników (Dz. U. z 2015r. poz. 704 j.t.) emerytura rolnicza przysługuje ubezpieczonemu urodzonemu do dnia 31 grudnia 1947r., który spełnia łącznie następujące warunki: osiągnął wiek emerytalny wynoszący co najmniej 65 lat oraz podlegał ubezpieczeniu emerytalno-rentowemu przez okres co najmniej 25 lat, z uwzględnieniem art. 20. Ubezpieczony J. W. wiek emerytalny osiągnął zatem z dniem 12 kwietnia 2012r.

Zgodnie z art. 20 ust. 1 tej ustawy do okresów ubezpieczenia wymaganych zgodnie z art. 19 ust. 1 pkt 2 i ust. 2 pkt 2 zalicza się okresy: (1) podlegania ubezpieczeniu społecznemu rolników indywidualnych i członków ich rodzin w latach 1983-1990; (2) prowadzenia gospodarstwa rolnego lub pracy w gospodarstwie rolnym, po ukończeniu 16 roku życia, przed dniem 1 stycznia 1983r.; (3) od których zależy prawo do emerytury zgodnie z przepisami emerytalnymi. Zgodnie zaś z przepisem art. 20 ust. 2 w/w ustawy okresów, o których mowa w ust. 1, nie zalicza się do okresów ubezpieczenia, jeżeli zostały one zaliczone do okresów, od których zależy prawo do emerytury lub renty na podstawie odrębnych przepisów.

Zgodnie z utrwalonym stanowiskiem orzecznictwa w świetle art. 20 ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników i art. 10 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych istnieje możliwość uzupełniania okresów ubezpieczenia z jednego systemu przy ustalaniu prawa do świadczenia z drugiego systemu, ale możliwość ta istnieje tylko do momentu podjęcia przez ubezpieczonego decyzji o wyborze świadczenia. Dokonanie przez ubezpieczonego wyboru co do zaliczenia wskazanego okresu do okresu ubezpieczenia, od którego zależy prawo do emerytury w określonym systemie (pracowniczym lub rolniczym), uniemożliwia późniejsze zaliczenie tego samego okresu w innym systemie (art. 20 ust. 2 ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników i art. 10 ust. 3 ustawy o emeryturach i rentach z FUS). Przepis art. 20 ust. 2 ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników uniemożliwia powtórne zaliczenie do stażu ubezpieczeniowego tylko tych okresów, które przez ZUS zostały uwzględnione do ustalenia uprawnień do emerytury lub renty. Dopuszczalna prawnie jest zatem taka sytuacja, w której ten sam okres na skutek podwójnego ubezpieczenia, tj. w ZUS i KRUS będzie mógł być podwójnie liczony. Raz do uprawnień do emerytury z ZUS, a drugi raz do uprawnień do emerytury z KRUS. Skoro bowiem ubezpieczenie w ZUS i KRUS są niezależnymi od siebie ubezpieczeniami, to należy wyprowadzić wniosek, że skoro ZUS uwzględnił do ustalenia uprawnień określony okres, w którym wnioskodawca podlegał ubezpieczeniu w KRUS, to ten sam okres może być uwzględniony do ustalenia uprawnień do emerytury w KRUS, jeśli jest jednocześnie także okresem ubezpieczenia, tym razem w ZUS (por. wyrok SA w Łodzi z dnia 08.05.2014 r., III AUa 1368/13, z dnia 31.07.2013 r., III AUa 1676/12, wyrok SA w Białymstoku z dnia 18.09.2013 r., III AUa 290/13). Również Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 8 maja 2007 r. (II UK 164/06) wskazał, że dokonanie przez ubezpieczonego wyboru co do zaliczenia wskazanego okresu do okresu ubezpieczenia, od którego zależy prawo do emerytury w określonym systemie (pracowniczym lub rolniczym), uniemożliwia późniejsze zaliczenie tego samego okresu w innym systemie (art. 20 ust. 2 ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników i art. 10 ust. 3 ustawy o emeryturach i rentach z FUS). W odwołaniu od decyzji z dnia 25 maja 2015r. ubezpieczony także powoływał

się na powyższy wyrok Sądu Najwyższego oraz wyrok Sądu Apelacyjnego w Białymstoku z dnia 18 września 2013r. (III AUa 290/13).

W okolicznościach niniejszej sprawy ubezpieczony składając w dniu 30 stycznia 2015 r. wniosek o emeryturę do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych podjął decyzję o wyborze świadczenia. Składając niniejszy wniosek ubezpieczony wniósł o zaliczenie do okresów składkowych i nieskładkowych, obok okresów zatrudnienia, okresu pracy w gospodarstwie rolnym rodziców, okresu prowadzenia własnego gospodarstwa rolnego i okresów, za które opłacano składki na ubezpieczenie społeczne rolników. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S. do ustalenia prawa do emerytury i jej wysokości uzupełniając uwzględnił następujące okresy uiszczania składek na ubezpieczenie społeczne rolników: od 1.07.1977r. do 13.10.1993r. i od 21.10.1997r. do 31.12.2014r. w wymiarze 33 lat, 5 miesięcy i 24 dni, co wynika bezspornie z załączonych do sprawy akt emerytalnych z ZUS-u dotyczących ubezpieczonego. Należy przy tym wskazać, że aby uzyskać prawo do emerytury na podstawie przepisów ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych ubezpieczony jako osoba urodzona do dnia 31 grudnia 1947r. musiał również osiągnąć wiek 65 lat oraz wykazać co najmniej 25 lat okresów składkowych i nieskładkowych. Jak wynika z decyzji ZUS z dnia 6.03.2015r. J. W. wykazał 6 lat, 9 miesięcy i 8 dni okresów składkowych oraz 2 lata, 3 miesiące i 3 dni okresów nieskładkowych (ograniczonych do 1/3 składkowych) zatrudnienia poza rolnictwem i bez uzupełnienia stażu ubezpieczeniowego okresami ubezpieczenia społecznego rolników, nie przysługiwałoby mu prawo do emerytury pracowniczej. Okresy ubezpieczenia rolniczego uzupełniały zatem okresy składkowe i nieskładkowe, których wymiar był krótszy od okresu wymaganego do przyznania emerytury. W kwestionariuszu dołączonym do wniosku o emeryturę rolniczą ubezpieczony wskazywał te same okresy podlegania ubezpieczeniu społecznemu, uprzednio zaliczone już przez ZUS do okresów, od których zależało prawo do emerytury na podstawie przepisów ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Zgodnie z art. 20 ust. 2 ustawy o ubezpieczeniu społecznych rolników te same okresy nie mogą być ponownie zaliczone przez KRUS do ustalenia prawa do emerytury rolniczej. Zasadnie zatem organ rentowy do ustalenia prawa do emerytury zaliczył ubezpieczonemu tylko okresy podlegania ubezpieczeniu społecznemu rolników od dnia 1 stycznia 2015r. do 18 stycznia 2015r. (18 dni), które nie zostały zaliczone przez ZUS do ustalenia prawa do emerytury pracowniczej. Nie budzi zatem wątpliwości, że J. W. nie udowodnił 25 lat okresów podlegania ubezpieczeniu emerytalno-rentowemu wymaganych przepisami ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników.

Na marginesie należy wskazać, że nawet gdyby Zakład Ubezpieczeń Społecznych do ustalenia prawa do emerytury pracowniczej zaliczył ubezpieczonemu okres podlegania ubezpieczeniu społecznemu rolników w wymiarze niezbędnym do uzupełnienia 25 lat okresów składkowych i nieskładkowych, tj. wyłącznie 15 lat, 11 miesięcy i 19 dni, to wówczas przy ustalaniu prawa do emerytury rolniczej można by było zaliczyć ubezpieczonemu 17 lat, 6 miesięcy i 23 dni okresów ubezpieczenia społecznego rolników. W takiej sytuacji ubezpieczony również nie wykazałby wymaganego przepisami okresu podlegania ubezpieczeniu emerytalno-rentowemu w wymiarze co najmniej 25 lat, a tym samym brak byłoby podstaw do ustalenia prawa wnioskodawcy do emerytury rolniczej.

Mając na uwadze zgromadzony w sprawie materiał dowodowy Sąd uznał, że zaskarżona decyzja z dnia 25 maja 2015r. jest decyzją prawidłową. W przedmiotowej sprawie nie doszło również do naruszenia przepisu art. 33 ust. 2 ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników, gdyż w odniesieniu do ubezpieczonego nie zachodzi zbieg praw do świadczeń emerytalnych. Zgodnie z art. 33 ust. 2 w/w ustawy, w razie zbiegu prawa do emerytury lub renty przysługującej na podstawie ustawy z prawem do emerytury lub renty z innego ubezpieczenia społecznego, uprawnionemu wypłaca się jedno wybrane przez niego świadczenie, z zastrzeżeniem ust. 3 i 4. Przepis ten wyraża, przyjętą przez ustawodawcę w ustawie o ubezpieczeniu społecznym rolników, ogólną zasadę pobierania jednego świadczenia (tzw. zasada niekumulacji), która dotyczy zbiegu świadczenia przysługującego z tytułu prawa do renty lub emerytury rolniczej ze świadczeniem przysługującym z tych samych tytułów, ale z innego ubezpieczenia społecznego. Zbieg praw do świadczenia, czyli zastosowanie art. 33 ust. 2 ustawy, ma miejsce wtedy, gdy zarówno Prezes KRUS, jak i ZUS przyzna osobie ubezpieczonej prawo do emerytury, a wówczas przysługuje jej możliwość dokonania wyboru świadczenia, które chce otrzymywać. W niniejszej sprawie nie zachodzi zbieg praw do świadczeń emerytalnych, bowiem Prezes Kasy

Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego odmówił J. W. prawa do emerytury rolniczej. Powyższe powoduje, że nie ma w okolicznościach niniejszej sprawy zastosowania art. 33 ust. 2 ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników.

Wobec powyższego ubezpieczony nie udowodnił przesłanek do uzyskania prawa do emerytury rolniczej, dlatego Sąd na podstawie art. 477¹⁴ § 1 kpc oddalił odwołanie jako niezasadne.